

Spm. nr. S 1847

Til statsministeren (6/6 95) af:

Óli Breckmann (KF):

»Vil statsministeren afkræfte myten om, at der i forbindelse med den endelige aftale i sidste uge om bankundersøgelsens form har været forhandlinger mellem regeringen og landsstyret om 1) forhøjelse af torsk- og kullerkvoten i færøsk farvand, 2) sanering af Pf. Føroya Fiskavirkning ned til ca. 10 pct. af filetfabrikernes oprindelige låneforpligtelser og 3) henstand med eller reduktion af landskassens rentebetaling og/eller lånegæld til statskassen?«

Begrundelse

Dette spørgsmål til statsministeren har følgende årsag: Tre gange under anden og tredje behandling af forslag til lov om undersøgelse af den færøske banksag (L 235) i Folketinget bad jeg fra Tingets talerstol statsministeren afkræfte det rygte og siden myten om, at det spinkle 17-mands lagtingsflertal var blevet »overtalt« til at acceptere regeringsforslaget om bankundersøgelsens form ved hjælp af forhøjede kvoter, bundsanering af Pf. Fiskavirkning og henstand med rentebetaling til finansiering af skattelettelse, uden at statsministeren svarede på spørgsmålet. (Justitsministeren afkræftede dog, at han vidste noget om nævnte forhandlinger).

- 1) Det virkede påfaldende, at landsstyrets henvendelser til regeringen om tilladelse til at forhøje torsk- og kullerkvoterne ikke blev besvaret, for lige efter at koalitionspartierne i Lagtinget havde accepteret regeringsforslaget til bankundersøgelsens form, der gik imod Lagtingets oprindelige enstemmige vedtagelse om en dommerundersøgelse. Fiskeri er et færøsk anliggende, og derfor virkede anmodningen til regeringen om fiskeritilladelse ydmygende og irrational på den færøske offentlighed til trods for aftalen herom.
- 2) Sanering af i alt 90 pct. af de oprindelige låneforpligtelser i de ca. 20 filetfabrikker, som monopolet Pf. Føroya Fiskavirkning fik forærende fra kreditorerne, er vredesvækkende for den færøske offentlighed, som stadig føler sig stavnsbundet til sine usanerede boliger og tvunget til at forrente de samme ca. 4 mia. kr., som, før skattetrykket steg,

umuliggjorde både huslåns- og leveomkostninger.

- 3) Hvis regeringen eftergiver landskassens renter og/eller lånegæld til staten for at finansiere en skattelettelse, er det ensbetydende med en 500 mio. kr. (ca. 50 pct.) forhøjelse af det årlige statstilskud til Færøerne. En sådan eftergivelse vil i længden forstærke alle de strukturelle skævheder, som har forvirket den færøske økonomi, har ødelagt samfundets omkostningsniveau, lønsomhed og konkurrenceevne samt var og er årsag til krisens omfang og varighed. En generel skattereduktion bør kun gennemføres med en tilsvarende sænkning af omkostningsniveauet, hvis man vil undgå at gøre Færøerne til en permanent og totalt tilskudsafhængig social invalideanstalt.

Svar (28/6 95)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Som svar på hr. Óli Breckmanns spørgsmål vedrørende forløbet omkring vedtagelsen af undersøgelsen af den færøske banksag kan jeg oplyse, at der ikke i forbindelse med denne sag har været ført forhandlinger mellem regeringen og landsstyret hverken om færøske fangstkvoter i fiskeriet, saneringen af Pf. Føroya Fiskavirkning eller henstand med/reduktioner af landskassens rentebetalinger og/eller gæld til statskassen.

Jeg kan supplerende oplyse, at lagmanden på et møde i Statsministeriet den 24. maj 1995 over for mig rejste spørgsmålet om højere fangstkvoter i det færøske fiskeri, og at det ved denne lejlighed blev aftalt, at vi skulle afvente den internationale biologiske rådgivning samt vore fiskeriexperts vurderinger heraf.

Imidlertid fremlagde landsstyret forslag om forhøjede fangstkvoter – uden forudgående bekræftelse eller aftale med den danske regering – hvorefter Lagtinget den 1. juni 1995 vedtog at forhøje kvoterne.